

ROBUST RURAL-URBAN UPDATE

Duurzame ontwikkeling en een circulaire economie vragen om innovatie oplossingen waarbij stad en land elkaar versterken. ROBUST is een Europees project dat de relaties tussen stad en land in beeld brengt en zoekt naar manieren om ze van elkaar te laten profiteren. In ROBUST werken 11 Europese regio's samen met onderzoeksinstituten aan het in beeld brengen en realiseren van kansen. Voor Nederland zijn dat de Gemeente Ede en de Wageningse Universiteit afdeling Rurale Sociologie (WUR). ROBUST startte in juni 2017 en loopt tot mei 2021. In deze nieuwsbrief leest u over de voortgang.

Living Lab Ede

ROBUST krijgt gestalte in 11 'Living Labs', samenwerkingsverbanden tussen lokale overheden, onderzoeksinstituten en andere partijen. In 'Living Lab Ede' werken de gemeente Ede en de WUR samen aan vragen als: hoe maken we het Edese voedselbeleid succesvol? wat betekent dat voor de bedrijven in het landelijk gebied? en hoe benutten we daarbij het 'natuurlijk kapitaal' (de ecosysteemdiensten) van ons gebied? Wat kunnen we bijdragen aan de 'circulaire economie', en hoe versterken we daarbij de stad - land relaties? Welke 'verdienmodellen' zijn daarbij mogelijk en hoe kunnen we die bevorderen?

De omgevingsvisie landelijk gebied, die Ede aan het opstellen is, bekijkt al deze onderwerpen in hun onderlinge samenhang. We merken dat onze Europese partners met veel interesse kijken hoe wij dit soort zaken in Ede aanpakken.

Workshopdeelnemers in een geanimeerde discussie

Terugblik op 2019

Kringlooplandbouw en stad-land relaties

20 deelnemers van overheden, belangenorganisaties en ondernemers discussieerde op 19 oktober 2019 geanimeerd met het ROBUST team over kringlooplandbouw. Wat leverde dit op?

Bodem | Bodemvruchtbaarheid is in Nederland een ondergewaardeerd thema. Terwijl dit cruciaal is voor een duurzame landbouw. Een gezonde bodem levert gezonde producten en staat daarmee aan de basis van veel verdienmodellen. Ook voor Ecosysteemdiensten (bijvoorbeeld waterberging of vastleggen van koolstof) en biodiversiteit is dit van groot belang. Bodemvruchtbaarheid is dus toe aan een herwaardering.

De (succesvolle) bodemcursus van de gemeente Ede is daarbij een mooi begin.

Grond | Hoewel de gemeente Ede uitgestrekt is, is (de beschikking over) grond voor veel initiatieven een beperkende factor. Veel deelnemers zagen wel wat in een grondfonds met overheden, particulieren en

instellingen. Dat fonds kan duurzame en circulaire initiatieven faciliteren. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van aangepaste pachtvoorwaarden. De gemeente Ede zou daar met haar eigen pachtgronden (helaas ook maar beperkt) een begin mee kunnen maken.

Kennis | Kennis is cruciaal om duurzame initiatieven van de grond te krijgen. Kennis die deels nog ontwikkeld moet worden (bijvoorbeeld: reststromen beter tot waarde te brengen), maar soms ook al bestaat en gedeeld kan worden (bijvoorbeeld in een bodemcursus). Kennis delen is kennis vermenigvuldigen: de deelnemers zagen wel mogelijkheden voor de gemeente als een 'spin in het kennisweb', die partijen bij elkaar brengt en er voor zorgt dat de juiste kennis op de goede plekken terecht komt.

Beloningsvormen | Duurzame landbouwinitiatieven leveren de samenleving veel op, bijvoorbeeld biodiversiteit, berging van water, verwerken van afvalstromen, opslaan van koolstof (CO₂). Dat zien we echter nog onvoldoende terug in voedselprijzen. Workshop deelnemers benadrukten daarom het belang van 'true pricing' en de noodzaak van creatieve manieren

om dit in praktijk te brengen, inclusief hervormingen van het Europese Landbouwbeleid.

ROBUST in 2020

In 2020 gaat ROBUST alweer het derde projectjaar in.

In het Living Lab Ede gaan we aan het werk met de resultaten uit de Local Workshop over kringlooplandbouw. De ideeën van de deelnemers zullen we inbrengen in de beleidsprocessen die voor Ede van belang zijn. Dat doen we o.a. via de organisatie van een tweede workshop, voorjaar 2020 met aandacht voor de implementatie van de Omgevingswet, de gemeentelijke omgevingsvisie en de Regiodeal Foodvalley.

Ook bekijken we hoe 'voedsel' in Ede blijvend te integreren in ons beleid, dus ook na afloop van de Programma's 'Food' en 'Buitengebied'. Daarbij is de 'monitoring' en 'dashboarding' van gemeentelijk voedselbeleid een belangrijk thema dat ondermeer met onze Italiaanse (Lucca, Toscana) en Sloveense (Ljubljana) ROBUST-partners nader in kaart worden gebracht.

Lokale contactgegevens

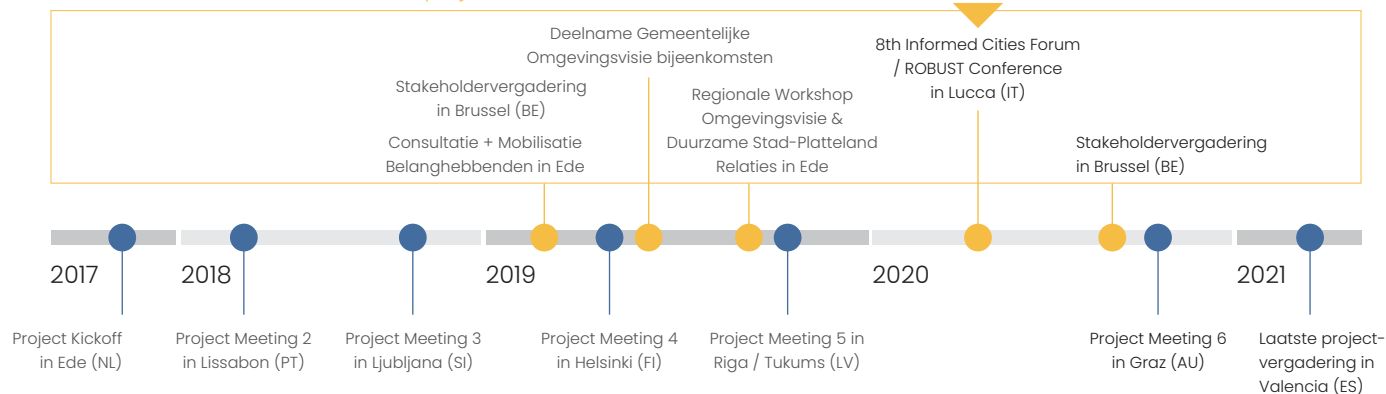
Hans Vulto
Gemeente Ede
E: Hans.Vulto@Ede.nl
T: 0318-68 05 81

Henk Oostindie
Wageningen Universiteit, RURALE SOCIOLOGIE
E: Henk.Oostindie@wur.nl
T: 0317-485039

ROBUST Project Timeline

Kansen om deel te nemen aan het project

Op 2 en 3 april 2019 nemen we als Living Lab Ede deel aan het 8ste Informed Cities Forum in Lucca. Meer weten? Kijk op [Informed Cities website](#).

Meer informatie over ROBUST

ROBUST Project Coordinator
Prof.dr.ir. JSC (Han) Wiskerke
Professor and Chair of Rural Sociology
Wageningen University
info@rural-urban.eu

To learn more about the ROBUST project and to get the latest information about cutting-edge research on rural-urban issues visit www.rural-urban.eu

[f](#) @RuralUrbanEurope

[t](#) @RuralUrbanEU

[in](#) Rural Urban Europe

ROBUST receives funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 727988. The content of this publication does not necessarily reflect the official opinion of the European Union. Responsibility for the information and views expressed therein lies entirely with the author(s).